

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต กลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่*

ชนน คันธาวัตร์^{1*} สาโรจน์ แก้วอรุณ² สุดาภรณ์ สืบสุติน³ สุดา เนตรสว่าง⁴

¹นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

²อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่

³ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน

⁴อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่

*Corresponding author e-mail: Chanonhub@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 และการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยเลขคณิตเป็นลำดับจากมากไปน้อย คือ การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี การมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน การรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ และการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองด้านความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลต่อการวางแผนกลยุทธ์ จัดหาเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม เป็นตัวอย่างของการใช้เทคโนโลยี หมั่นพัฒนาตนเอง ตระหนักรู้ในจริยธรรมอันดี รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี คอยติดตามข่าวสารทางเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ และพร้อมที่จะส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้และพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ; แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ

* Received: 6 April 2025, Revised: 4 May 2025, Accepted: 6 May 2025

Information Technology Leadership of School Administrators in Mon Jam Interdisciplinary School Group under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office Chiangmai Metropolitan

Chanon Kanthawat^{1*} Sarod Kaewarun² Sudaporn Suebsutin³ Suda Netsawang⁴

¹Master of Education Program in Educational Administration, North-Chiang Mai University

²Lecturer of Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University

³Educational Supervisor of The Secondary Education Service Area Office Lampang Lamphun

⁴Lecturer of Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University

*Corresponding author e-mail: Chanonhub@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research is to study the leadership and approaches for developing Information Technology Leadership of School Administrators in Mon Jam Interdisciplinary School Group under Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office Chiangmai Metropolitan. The sample group consists of 210 school administrators and teachers. The research instruments used are questionnaires with 0.99 reliability and interviews. The statistical methods applied for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings indicate that the overall level of Information Technology Leadership of School Administrators in Mon Jam Interdisciplinary is high. When examined by specific aspects, all aspects are rated at a high level. The ranking of average scores from highest to lowest is as follows: ethical use of technology, having a technological vision, utilizing technology in teaching and learning, knowledge of information and communication technology for education, fostering a work culture and school environment conducive to technology use, and applying technology in school administration. Regarding the approaches for developing information technology leadership among school administrators in Mon Jam Interdisciplinary, it is recommended that administrators enhance their knowledge and skills in technology use, develop a broad vision for strategic planning, and procure appropriate technologies for management and teaching. They must set an example in technology use, continuously improve themselves, uphold ethical standards, and understand relevant laws. Keeping up with IT trends regularly is crucial. Additionally, they should actively support teachers and educational staff in adopting and developing technological skills effectively

Keywords: Information Technology; the approaches for developing information; technology leadership

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เรากำลังเผชิญ เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อทุกด้านของชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การทำงาน หรือการสื่อสาร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิต แต่ยังส่งผลต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับลึก ในปัจจุบันเทคโนโลยีช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริการอย่างมาก ระบบอัตโนมัติและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีบทบาทใน

การลดต้นทุนและเวลาในการทำงาน ส่งผลให้ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเข้าถึงข้อมูลที่ย้ายถ่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ทำให้ผู้คนสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างไม่จำกัด การเปลี่ยนแปลงประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการศึกษา ต้องดำเนินการปรับเปลี่ยน แก่ไข ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560)

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีมีความจำเป็นและมีความสำคัญมากขึ้นในยุคปัจจุบัน เนื่องจากการใช้เทคโนโลยี มีการขยายตัวอย่างกว้างขวางและใกล้ชิดกับการทำงานของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ทั้งในส่วนของฝ่ายการสอนและฝ่ายสนับสนุนมากขึ้น ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง และผู้นำจะต้องทำความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย ลักษณะของผู้นำยุคใหม่ ต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้นผู้นำยุคใหม่ต้องสามารถนำเอาเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาทรัพยากรและบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์พัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการพัฒนาวิสัยทัศน์ การใช้เทคโนโลยีเผยแพร่วิสัยทัศน์อย่างกว้างขวางและมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการยกระดับการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์สูงสุดของนักเรียน (สุนันทา สมใจ และวิชุดา กิจธรรม, 2561) สหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นสหวิทยาเขตที่ประกอบด้วยโรงเรียนที่มีขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกันและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่แตกต่างกันอย่างมาก จึงส่งผลทำให้การพัฒนา ส่งเสริม ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เป็นผลเชิงประจักษ์ อย่างชัดเจน ซึ่งภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีจะช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาในด้านนี้

จากที่กล่าวมาข้างต้นงานวิจัยนี้ได้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ใช้กรอบแนวคิดแบบผสมผสาน (Mixed-Methods Research) โดยมุ่งเน้นการเก็บข้อมูล ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

1. ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู จำนวน 210 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970) ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 2 คน และครูวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา จำนวน 3 คน

1.2 ทำตารางสังเคราะห์ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่

1.2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

1.2.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน

1.2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

1.2.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

1.2.5 ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

1.2.6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT

2. จัดทำเครื่องมือในการวิจัยโดยการสร้าง แบบสอบถาม / แบบสัมภาษณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ทั้ง 6 ด้าน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แล้วทำการตรวจสอบเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยการตรวจสอบความเที่ยงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายของการสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) รวมไปถึงความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนทางภาษาโดยค่า ดัชนี IOC แล้วทำการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าของความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่

ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 30 คนจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค(1951) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จัดทำแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้รับการตอบรับครบถ้วนทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สรุปผลการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลทั้งหมดมารวมกัน จัดหมวดหมู่

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาของเครื่องมือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ด้วยโปรแกรม ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) เป็นรายข้อรายด้าน และ โดยรวม การวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์เนื้อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) โดยการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้มาสรุป ข้อมูล และนำเสนอโดยวิธีเชิงพรรณนา

5. ทำการสังเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา(Content analysis) ที่ได้มีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้มาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

- ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ดังตาราง

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี	4.05	0.90	มาก
2. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน	4.05	0.85	มาก
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร	3.98	0.82	มาก
4. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี	4.06	1.06	มาก

ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา	3.99	0.82	มาก
6. ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT	3.99	0.88	มาก
ภาพรวม	4.02	0.85	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยภาพรวม ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี $\bar{X} = 4.06$ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี $\bar{X} = 4.06$ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน $\bar{X} = 4.06$ ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา $\bar{X} = 3.99$ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT $\bar{X} = 3.99$ และ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร $\bar{X} = 3.98$ ผลการวิจัยรายด้าน

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.05$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารมีความต้องการในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

1.1.2 ผู้บริหารมีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นในการเรียนรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.1.3 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.05$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารของท่าน ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของท่าน เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา

1.2.2 ผู้บริหารของท่าน ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของท่าน ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2.3 ผู้บริหารของท่าน ส่งเสริมบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาของท่านใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียน

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.98$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.3.1 ผู้บริหารส่งเสริม กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการนำเอา เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร

1.3.2 ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษา

1.3.3 ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชน

1.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.06$ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

1.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมี จริยธรรม

1.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม

1.5 ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.5.1 ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาสามารถเลือกและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประเมินผลได้อย่างเหมาะสม

1.5.2 ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาสามารถนำเทคโนโลยี ICT มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการ จัดการเรียนการสอนได้

1.5.3 ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาติดตามข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาอยู่เสมอ

1.6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่

1.6.1 ผู้บริหารให้ความสำคัญ มีการผลักดันและสนับสนุนการใช้ ICT ในทุกกระบวนการทำงานของโรงเรียน

1.6.2 มีการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในการใช้ ICT ในหมู่ บุคลากร

1.6.3 บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการนำ ICT มาใช้ใน การสื่อสารระหว่างกระบวนการทำงาน

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา

2.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี ดังนี้ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองในด้านองค์ความรู้ของตนเอง มีมุมมองที่กว้างไกลต่อการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา ควรศึกษาแนวทางในการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา มีทำการสำรวจความต้องการ หรือทำการ SWOT เพื่อวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสของสถานศึกษา เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เลือกตัดสินใจใช้เทคโนโลยี และควรมีการพิจารณาการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน ดังนี้ ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มียุทธศาสตร์ที่ดีเกี่ยวกับเทคโนโลยี ต้องส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรมีความรู้ในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดศักยภาพสูงสุด และต้องจัดหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

2.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารดังนี้ ผู้บริหารต้องเข้าใจบทบาทของสถานศึกษา ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ถึงรูปแบบในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่จะช่วยในการอำนวยความสะดวก การตัดสินใจ ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารสถานศึกษาต้องใช้เทคโนโลยีในการบริหารได้ และต้องเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร

2.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี ดังนี้ ผู้บริหารต้องตระหนักรู้ด้วยตนเอง ถึงจริยธรรมอันดีในการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารควรหมั่นศึกษาข้อมูลกฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากที่สุดต่อการบริหารสถานศึกษา ต้องส่งเสริม อบรมการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษา และผู้บริหารควรส่งเสริมความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี

2.5 ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยี ต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ควรมีความสามารถในการเลือกเทคโนโลยีตามทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และผู้บริหารควรมีสัมพันธ์อันดีต่อการขอการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นที่มีศักยภาพในการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี

2.6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT

ผู้เชี่ยวชาญได้ให้แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT ดังนี้ ผู้บริหารต้องหมั่นหาความรู้ ฝึกฝนตนเองในการใช้เทคโนโลยี ควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีในการวางแผน หรือวางแผนงานนำไปสู่การปฏิบัติจริง ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม และผู้บริหารควรสร้างแรงบันดาลใจให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความต้องการ และเหมาะสม

อภิปรายผล

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาใน สหวิทยาเขตกลุ่มตอนแฉ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มีระดับของภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากในทุกด้าน อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และมีความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ทั้งด้านการบริหารและการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ กนกศักดิ์ ทินราช (2567) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพกลาง ทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก อรพิน ปัทม (2566) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน และสอดคล้องกับ เบญจวรรณ จารี (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมากทุกประเด็น อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็นในการเรียนรู้ เทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะสำหรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จนนำไปสู่การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ อรพิน ปัทม (2566) ได้ศึกษา แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ความต้องการในภาวะผู้นำและความจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีค่าสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสอน

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดเรียนการสอน พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียน การประเมินผลการเรียนรู้ สร้างสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้จะมีปัจจัยด้านการจัดหาเทคโนโลยีให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยปัจจัยหลักสำคัญที่กระทบคืองบประมาณที่จำกัด ในการอำนวยความสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้ หรือในการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจวรรณ จารี (2566) ได้วิจัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า

ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการกระตุ้นข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้นำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานขององค์กร มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและประสานงานกันทั้งภายในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา รวมถึงสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจวรรณ จารี (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหารอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม รวมถึงการให้ความสำคัญกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เรียนและบุคลากร และตระหนักถึงผลกระทบจากการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีนั้นเกิด ความปลอดภัยต่อสถานศึกษา ข้าราชการครูและนักเรียน ที่จะส่งผลกระทบต่อประโยชน์อันสูงสุดต่อทุกภาคส่วน ทั้งนี้การใช้เทคโนโลยีนั้นจำเป็นต้องอยู่บนหลักการที่ถูกต้อง ใช้เทคโนโลยีอย่างถูกลิขสิทธิ์ เข้าใจข้อกำหนดและสอดคล้องกับจริยธรรมทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วสันต์ชัย สดคมขำ (2563) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ บูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านประเด็นทางสังคม กฎหมายและจรรยาบรรณ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาติดตามข่าวสารและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาอยู่เสมอ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ใช้ในการ การศึกษา มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคโนโลยี ใช้เทคโนโลยีในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ได้ เลือกใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแอปพลิเคชัน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจวรรณ จารี (2567) ที่ศึกษา ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำ ด้านความสามารถเชิงผลิตภาพอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT พบว่า ความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญ มีการผลักดันและสนับสนุนการใช้

ICT ในทุกระบวนการทำงานของโรงเรียน สร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรทุกคนใช้ ICT เพื่อเพิ่มทักษะในการใช้งาน ICT มีการสร้างระบบและโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีการแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีในหมู่บุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับ กนกศักดิ์ ทินราช (2567) ได้วิจัย ภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา พบว่า การสนับสนุน ส่งเสริมและบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการ มีผลอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี พบว่า ควรเป็นการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสำหรับการวางแผน วางกลยุทธ์ และเพิ่มมุมมองทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับ พรทิพย์ เลิศรัตนเคหกาล (2566) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้ ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านวิสัยทัศน์ ตามลำดับ

1.2 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน พบว่า ควรเป็นการจัดหาเทคโนโลยี ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เหมาะสม เพียงพอต่อการใช้ รวมถึงให้ความรู้ และวิธีการในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีการอบรม การใช้หรือพัฒนาเทคโนโลยีให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี รวมถึงความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับ ปาณชนิน ตรีพรหม (2566) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งหมด 12 แนวทาง หนึ่งในนั้นคือ ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย 3 แนวทาง

1.3 ด้านการใช้เทคโนโลยีในการบริหาร พบว่า ควรเป็นการที่ผู้บริหารเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใช้รวมถึงวิธีการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นผู้ให้คำปรึกษา คอยแนะนำ และ การใช้ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ เพื่อเป็นแรงกระตุ้น และเป็นแบบอย่างให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ นิศาชล บำรุงภักดี (2563) ได้วิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพโรงเรียน พบว่าแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนควรได้รับการพัฒนา คือ ด้านสมรรถนะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ ทั้งด้านการจัดอบรม และด้านการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองถึงการตระหนักรู้ ถึง ข้อดี ข้อเสีย จริยธรรมอันดี มารยาททางสังคม รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะช่วยให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ปลอดภัยต่อทุกคน สอดคล้องกับ

พรทิพย์ เลิศรัตน์เคหกาล (2566) แนวทางการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำต้องประกอบไปด้วย การมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.5 ด้านการรู้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พบว่า ควรเป็นการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร ได้แก่การติดตามข่าวสารทางเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างสม่ำเสมอ การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกใช้เทคโนโลยี และสื่อสารทางเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่อทุกคนในสถานศึกษา และชุมชน สอดคล้องกับ อรพิน ปัทม (2566) ศึกษาและวิจัยแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความเชี่ยวชาญการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ในเทคโนโลยี รู้เท่าทันสื่อ และมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ด้านความเป็นเลิศทางวิชาชีพ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างสื่อและนวัตกรรม และ ด้านการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงาน ตั้งแต่การวางแผนจนถึงการประเมินผลเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.6 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT พบว่า ควรเป็นแบบอย่างที่ดี ในการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ใช้และพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน สอดคล้องกับ วสันต์ชัย สดคมขำ (2563) ได้วิจัยภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบูรณาการเทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สมควรต้องได้รับการพัฒนารายด้าน ได้แก่ ด้านการเรียนการสอนและด้านประเด็นทางสังคม กฎหมายและจรรยาบรรณ และ ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อจะกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมที่ดีในการทำงานขององค์กรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรคำนึงภาระงาน และเวลาที่ใช้ในการศึกษาและทำความเข้าใจในเทคโนโลยีสารสนเทศที่จะนำมาใช้ในองค์กร เพื่อให้ตกไปเป็นภาระมากเกินไปต่อข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และเพื่อลดการผิดพลาดในการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยี ที่จะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของนักเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดการอบรม ทบทวน การใช้เทคโนโลยีอยู่ต่อเนื่อง เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งเก่าและใหม่ที่เข้ามาปฏิบัติราชการในสถานศึกษา มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ที่มีความเฉพาะเจาะจง ต่อการบริหารสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดประเมินผลการเรียน ของนักเรียน

3. ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างและจัดบรรยากาศ กระตุ้น และส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมอันดีในการทำงานในสถานศึกษา เพื่อช่วยให้เกิด จริยธรรมที่ดี การมีจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่ส่งต่อตนเอง ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน และสังคม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งถัดไป

1. ควรใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) แบบเป็นวงรอบ PDCA เพื่อให้เข้าใจลึกซึ้งถึงปัจจัยและบริบทที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีกับผลลัพธ์ทางการศึกษางานวิจัยในอนาคตควรเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารกับตัวชี้วัดด้านการจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หรือการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจผลกระทบเชิงลึกและนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่มมีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับสูง ซึ่งส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ความท้าทายหลักยังคงอยู่ที่การจัดการเทคโนโลยีที่เพียงพอและการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและปลอดภัย ซึ่งจะไปสู่การพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะและวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร การจัดหาและใช้ทรัพยากรเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กนกศักดิ์ ทินราช. (2567). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร รัศติการ. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 4(3), 837-860.

นิตชาล บำรุงศักดิ์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร. *ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์*.

เบญจวรรณ จารี ธีระภัทร ประสมสุข เสกชัย ชมภูงูช และจันทร์ฉาย ยมสูงเนิน. (2567). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนข้อมือเหล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาดาก เขต 2. *วารสาร มจร. ตรีภูมยชัยปริทรรศน์*, 8(2), 326 – 341.

- ปานชนิน ตริพรหม. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด อาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ เลิศรัตนเคทกาล และธดา สิทธิธาดา. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มเขตกรุงธนใต้*. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 24(2), 237-250.
- วสันต์ชัย สดคมขำ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบูรณาการ เทคโนโลยีและเจตคติต่อการใช้เทคโนโลยีของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุนันทา สมใจ และ วิชชุดา กิจธรรม. (2561). *การบริหารสถานศึกษาด้วยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี*. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 12(1), 350 – 363.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อรพิน ปัทม ขาววิทย์ ชาญรินทร์ และไพฑูรย์ พวงยอด. (2566). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี สารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ*. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14(3). 47-66.
- ไอรดา นรสาร. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.